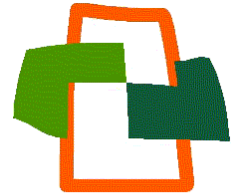

Gernika-Lumoko Udala
Ayuntamiento de Gernika-Lumo

Bakearen hiria

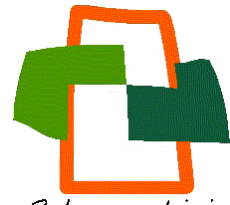
UNESCO Saria
2002 - 2003

“GAZTE ETORKINAK EUSKARARA HURRERATU” EGITASMOA – 2014

BALANTZEA ETA JUSTIFIKAZIOA

Gernika-Lumoko Udala
Ayuntamiento de Gernika-Lumo

Bakearen hiria
UNESCO Saria
2002 - 2003

AURKIBIDEA

I.- SARRERA / AURREKARIAK:

- 1.1.- ESTATISTIKAK.
- 1.2.- BUSTURIALDEKO INMIGRAZIO PLANA – GURE EKARPENAK.
- 1.3.- JARRAIPEN BATZORDE BERRIA

2.- HELBURUAK

3.- AZPIEGITASMOAK ETA NOLA BURUTU DEN

- 3.1.- GAZTE ETORKINEI BEGIRAKO EKINTZA PLANA
- 3.2.- IKASTARO BEREZIAK
- 3.3.- KALE HEZITZAILEEN “GAZTERREN 2014” AZPIEGITASMOA
- 3.4.- “EUSLIDERRAK” EGITASMOA
- 3.5.- ERAGILEAK ETA BAKOITZAREN LANAK
- 3.6.- BALIABIDEAK
- 3.7.- KRONOGRAMA

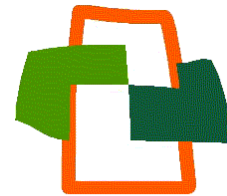
4.- BALORAZIO KUANTITATIBOA ETA KUALITATIBOA

5.- GASTUAK ETA DEFIZITA

- I. ERANSKINA: AHIZErekin hitzarmena (Ekintza Plana 2012) eta memoria
- II. ERANSKINA: Gernikako AEKren txostenak (ikastaro bereziak)
- III. ERANSKINA: GAZTERREN 2012-2013 (urteko txostena)
- IV. ERANSKINA: AHIZE-rekin hitzarmena (“Eusliderrak” egitasmoa)
- V. ERANSKINA: Eusliderrak egitasmoaren balorazio-txostena

Gernika-Lumoko Udala
Ayuntamiento de Gernika-Lumo

Bakearen hiria
UNESCO Saria
2002 - 2003

1.- SARRERA / AURREKARIAK

Egitasmoa 2006rako eratzekoan eskuetan genituen estatistikei erreparatu, ondo argi agertzen zitzaigun gure eskualdean, Euskal Herri osoan gertatu bezala, etorkinen pilaketa Aurreko laupabost urteetako fenomeno zela.

Etorkinak, guztira, 1.718 izan dira 2013ko urtarrileko erroldan (biztanleriaren %10) eta euren adina aztertuz gero, 0-39 urte bitartekoen portzentajea % 72,30 dela ateratzen zaigu eta horietatik honako datuak:

- 0-17 urte bitartekoena % 27,83a
- 18-39 urte bitartekoena % 55a

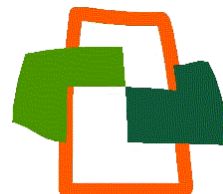
Beraz, eskoletara bideratzekoak heren bat eta erdiak lanean aritzeko adinekoak. Ikasteko gaitasuna oso-osoan mantentzen diren adin-tarteak izanik, hizkuntza berri batez jabetzeko duten trebetasunari eutsi behar diogula uste izan dugu egitasmo honi ekiterakoan. Hargatik, etorkin helduei dagokienean euskara ikasteko motibazioa landu behar dugu eta euren pertzeptzioa lantzea, euskara beharrezko (lanerako, integratzeko, jolasteko, lagunak egiteko) dutela konturazteko. Atal honetan txertatuta ditugu Gazte etorkinei begirako Ekintza Plana (GuGazte) eta Gazterren egitasmoa.

Ikasle etorkinak direla-eta, ez dugu esango bidea errazagoa denik, baina gure udalerrian D eredu nagusi dugun irakaskuntzan murgilduta, euskararako bidea berezkoa izan daitekeela esaten ausartzen gara. Dena dela, horretarako baliabide falta nabaria dute zentroetan eta ikasle etorkinei irakaskuntzan eta gizarte integratzeko laguntza eskaini beharrean aurkitu izan gara. Horretarako, Udal Eskola Kontseiluarekin eta Gizarte Zerbitzuetako Mankomunitatearekin elkarlanean, abian jarri ziren 2006an egitasmo honi lotutako jarduerak berezi batzuk. Irakaskuntzari begirako atal honetan dihardugu lantzen errefortzuko ikastaroena iraungo urte askotan eta 2012an aintzat hartutako beste bati ekin zaio 2013an eta 2014an ere: Eusliderrak egitasmoa (zentro bateko DBH-ko etapa osoan eragiteko hizkuntza ohiturak eta aurreiritziak lantzeko esperientzia pilotoa eta inplementazioa).

Eusliderrak proiektua dela-eta esan behar dugu hiru urteko ibilbidea ondoren Mertzede ikastetxeak berak hartuko duela egitasmoaren garapenerako ardura, AHIZERENaholkularitzapean.

Gernika-Lumoko Udala
Ayuntamiento de Gernika-Lumo

Bakearen hiria
UNESCO Saria
2002 - 2003

1.1.- ESTATISTIKAK

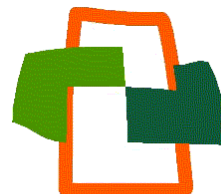
IKASLEGO ATZERRITARRA BUSTURIALDEAN / ALUMNADO EXTRANJERO EN BUSTURIALDEA

IKASTETXEAK CENTROS	IKASLEGO ALUMNADO 2009/2010	ETORKINAK INMIGRANTES 2009/2010	IKASLEGOA ALUMNADO 2010/2011	ETORKINAK INMIGRANTES 2010/2011	IKASLEGOA ALUMNADO 2011/2012	ETORKINAK INMIGRANTES 2011/2012	IKASLEGOA ALUMNADO 2012/2013	ETORKINAK INMIGRANTES 2012/2013
CEP ALLENDE	695	43 (6%)	748	56 (7,4%)	747	60 (8%)	743	72 (9,6%)
CEP BARRUTIA	245	3 (1,2%)	276	15 (5,4%)	290	20 (6,8%)	285	16 (5,6%)
IES BARRUTIALDE	238	13 (5,4%)	234	7 (2,9%)	238	13 (5,5%)	268	12 (4,4%)
IES GERNIKA	735	19 (2,5%)	752	18 (2,3%)	772	26 (3,3%)	760	22 (2,8%)
LA MERCED	296	105(35,8%)	303	120 (39%)	301	141 (46,8%)	294	126 (42,7%)
SAN FIDEL	678	45 (6,6%)	693	39 (5,6%)	719	46 (6,3%)	733	55 (7,5%)
SEBER ALTUBE	605	17 (2,8%)	616	7 (1,1%)	655	18 (2,7%)	676	14 (2%)
MONTORRE	45	4 (8,8%)	52	4 (7,6%)	48	10 (20%)	51	7 (13,7%)
MUNDAKA	137	14 (10%)	146	5 (3,4%)	155	7 (4,5%)	139	3 (2,1%)
UCELAY (Busturia)	103	3 (2,9%)	124	2 (1,6%)	123	6 (4,8%)	120	3 (2,5%)
URRETXINDORRA	67	4 (5,9%)	84	5 (5%)	100	8 (8%)	92	8 (8,6%)
PUBLIKOAK	2.265	103(4,5%)	2.416	112 (4,6%)	2.473	150 (6%)	2.458	143 (5,8%)
KONTZERTATUAK	1.579	167 (10%)	1.612	166 (9,9%)	1.675	205 (12,2%)	1.703	195 (11,4%)
OROKORRA/TOTAL	3.844	270 (7%)	4.028	278 (6,9%)	4.148	355 (8,5%)	4.161	338 (8,1%)

Fuente/Iturria: Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila (Bizkaia)/ Departamento de Educación, Universidades e Investigación (Bizkaia).

Gernika-Lumoko Udala
Ayuntamiento de Gernika-Lumo

Bakearen hiria
UNESCO Saria
2002 - 2003

%57,6 ZENTRO KONTZERTATUETAN ETA %42,4 PUBLIKOETAN

Gernika-Lumoko Hasierako Lanbide Prestakuntzako Ikastetxea (Ile-apainketa eta Zurgintza): 33 ikasle (19 atzerritarrak, %57)

Ikasle etorkinak etapaka Busturialdean

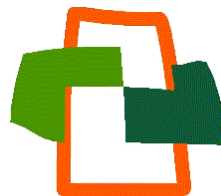
IKASLEGO ATZERRITARRA MAILAREN ARABERA/ ALUMNADO EXTRANJERO POR ETAPAS (2011/2012)

	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	ALDAKETAK
HAUR HEZKUN/INFANTIL	70	64	74	115	104	-11
LEHEN HEZKUNTZA/PRIMARIA	113	118	128	156	161	+5
DBH/SECUNDARIA	71	78	67	76	63	-13
BACHILLERATO	3	3	3	3	5	+2
LANBIDE/FP (Erdi maila/medio)				1	3	+2
LANBIDE/FP (Goiko maila/super)	4	7	5	4	2	-2
OROKORRAK	261	270	278	355	338	-17

Gernika-Lumoko zentroetan 317 ikasle etorkin (matrikula guztien %8,26).

Gernika - Lumoko Udala
Ayuntamiento de Gernika - Lumo

Bakearen hiria

UNESCO Saria
2002 - 2003

Gure eskualdeari eta udalerriri dagokionean, hurrengoak azpimarratu behar:

- **Berezitasuna.**- Beste udalerrri batzuetan sare publikoak jasaten du ikasle etorkinen pilaketa eta Gernika-Lumon, oster, zentro kontzertatuetan (%57,9) dago pilaketa.
- **Arriskua.**- Mertzede ikastetxean aurreko urteetan gertaturiko pilaketa harritzekoa izanda, Udal Eskola Kontseiluak orain dela bi urte hausnarketa egin zuen eta, etorkinen integratziorako noraino kaltegarri izan zitekeen kontuan izanda, halako getolakoak ekiditzeko etorkinak matrikulatzeko orduan zentro guztien arteko oreka bilatu behar zela ebatzi zen. Horretarako, konpromisoa hartu zuten guztiek eta matrikulazioaren bilakaera kontrolatzeko urtean bi batzar egitea ere, Berritzeguneko teknikariak barru. Gorako joera moteldu egin da azken hiru urteetan, 2007-2008koarekin alderatuz.
- **Indargunea.**- Etorkinak matrikulatzen diren erduei erreparatuz, 324tik 284 (%87,65) ikasle D ereduan daude; gainerako 40 ikasle etorkinak DBH-ko B ereduan ari dira Mertzede ikastetxean.
- Azken ikasturtean eskualdeko zentroetan **matrikulatuta dauden ikasle atzerritarren kopuruak behera egin du**, joan den ikasturtean baino 17 ikasle gutxiago. Murrizketa hau etorkinen helduera moteldu delako dela uste dugu. 2003/2004 ikasturtetik etengabe hazi den ikasle atzerritarra ikasturte honetan hasi da jaisten lehen aldiz.
- Busturialdeko ikasle atzerritarren %57,6 ikastetxe kontzertatuetan dago (bereziki Mertzeden) eta %42,4 publikoetan. Egoera hau gure eskualdeko berezitasuna da, Euskal Autonomi Erkidegoko datuen arabera, ikasle atzerritarren %75 sare publikoan baitago matrikulatuta. Hala eta guztiz ere, gure eskualdean egoera hau orekatuz doa: 2008/2009 ikasturtean ikasle atzerritarren %66 zentro kontzertatuetan ziren eta gaur egun %57,6 dugu.

ATZERRIKO BIZTANLERIA BUSTURIALDEKO MANKOMUNITATEAN (2013)

1. Atzerriko biztanleriaren eboluzioa, 2012-2013.

	2012ko URTARRILAREN 1ean			2013ko URTARRILAREN 1ean			
	Biztanleria orokorra	Atzerritarrak	%	Biztanleria orokorra	Atzerritarrak	%	Aldaketa
ARRATZU	392	9	2,2%	396	14	3,5%	+5
BUSTURIA	1.760	53	3%	1.739	51	2,9%	-2
EA	906	38	4,1%	876	36	4,1%	-2
ELANTXOBE	402	5	1,2%	394	3	0,7%	-2
ERRIGOITI	540	14	2,5%	535	19	3,5%	+5
FORUA	977	57	5,8%	981	60	6,1%	+3
ARTEAGA	917	55	5,9%	917	60	6,5%	+5
GERNIKA	16.858	1.718	10%	16.929	1.705	10%	-13
IBARRANGELU	645	9	1,3%	639	7	1%	-2
KORTEZUBI	426	10	2,3%	446	16	3,5%	+6
MENDATA	385	5	1,2%	369	6	1,5%	+1
MORGA	407	9	2,2%	428	17	3,9%	+8
MUNDAKA	1.960	113	5,7%	1.946	102	5,2%	-11
MURUETA	303	8	2,6%	305	11	3,6%	+3
MUXIKA	1.481	46	3,1%	1.398	48	3,4%	+2
NABARNIZ	227	5	2,2%	236	5	2,1%	-
SUKARRIETA	365	21	5,7%	368	13	3,5%	-8
GUZTIRA	28.951	2.175	7,5%	28.506	2.173	7,6%	-2

Iturria: Biztanleen Udal-errollda.

- 1) Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Elkargoa osatzen duten 17 udalerrietan beste herrialde batzuetako 2.173 pertsona erroldatuta daude, biztanle guztien %7,6. Portzentaje hau Bizkaia osoan (2012an %6,5) eta Euskal Autonomi Erkidegoan (2012an %6,9) dagoen baino altuagoa da, baina Estatu mailan dagoenarekin konparatuz (2012an %12,1) askoz baxuagoa da.
- 2) 2012tik 2013ra erroldatuta dauden atzerritarren kopurua pixka bat jaitsi da, 2.175 lagun izatetik 2.173 izatera (bi lagun gutxiago). Datu honek ez dauka zerikusirik 2011koarekin, urte horretan 200 atzerritar gehiago erroldatu zirelako. Azken hamabi hilabetetan gertatu dena 2010an gertatu zenaren antza dauka, orduan, atzerritarren kopurua jaitsi baitzen (17 lagun gutxiago).
- 3) Heldu berrien artean %42 Bizkaiko beste herri batzuetatik datoz, Bilbo, Barakaldo, Bermeo, Zornotza eta Sestao bereziki. Beste %38 beraien herrietatik zuzenean etorri dira, Errumaniatik bereziki, eta, askoz gutxiago, Aljeria (saharauiak), Paraguai eta Moldaviatik. Badaude ere

Euskal Autonomi Erkidegoko eta Estatuko beste herrietatik (Bartzelona, Kantabria, Madril...) etorri direnak.

- 4) 1996.urteetik 2013.urteko urtarrila arte Elkargoan erroldatutako atzerritar kopurua hamahiru bider handitu da, 164 lagun izatetik 2.173 izatera.
- 5) Atzerriko biztanleriaren %44,5 Europako Batasunetik kanpoko herrialdetik etorri da eta Europako Batasunetik etorri diren 1.208 biztanletik %86 errumaniarrak dira. Gehien bat ageri diren nazionalitateak honakoak dira: errumaniarra (1.041 lagun), argentinarra (88), marokiarra (88), brasildarra (84), bolibiarra (82) eta saharauia (76).
- 6) Gehien handitu diren taldeak Moldaviakoa (13 lagun gehiago), Kamerungoa (12) eta Pakistanekoa (10) dira eta gehien murriztu direnak errumaniarra (21 lagun gehiago), argentinarra (13, kasu batzutan nazionalitate espaniarra lortzeagatik) eta brasildarra (10). Gaur egun Sahara azpiko Afrikatik etorri diren 83 lagun bizi dira eskualdean, gehienak senegaldarrak (83). Orain dela bi urte talde hau oso txikia zen.
- 7) Emakumeak eskualdeko etorkin guztien %49 dira.
- 8) Atzerriko biztanleen %54 18-39 urte bitartekoa da eta %17,4 adin txikikoa.
- 9) Gernika-Lumoko udalerrian Elkargoan dauden atzerritarren %78,4 biltzen dira (1.705 lagun erroldatuta). Udalerrri honen biztanleriaren %10 beste herrialde batzuetatik dator. 2012tik 2013ra, lehen aldiz, herri honetako biztanlego atzerritarra gutxitu da (13 lagun gutxiago). Gehien murriztu diren komunitateak errumaniarra (12 gutxiago) eta argentinarra (15 gutxiago) izan dira. Beste aldetik, hazkundirerik handienak Pakistan (10 gehiago), Kamerun (9 gehiago) eta Txinako (8 gehiago) taldeetan izan dira.

1.2.- INMIGRAZIO PLANAREKIKO UZTARKETA

2005ean eratu zen I. Inmigrazio Plana, 2008an bigarrena eta 2013-2016 eperako hirugarrena. Hiruretan hartu zuen parte Euskara Zerbitzuak eztabaidarako foroetan eta bere ekarpenak ere egin zituen; ekarpen horiek onartuak edo ez izatea baino gure helburu nagusia EBPNrekiko uztarketa eta loturak sendotzea izan da beti eta uste dugu lortu dugula.

Busturialdeko Gizarte Zerbitzuetarako Mankomunitateak eratu Inmigrazio Planean aintzat hartutako ekintzez gain, uztarketa horren frogagarri dira hurrengo koordinazio eta elkarlan guneak:

- Inmigrazio teknikariaren parte hartzea Udal Eskola Kontseiluan eta AHIZEK garatzen duen gazte etorkinei begirako Ekintza Planaren jarraipenean.
- Mankomunitateko Gizarte Hezitzaileen Eskuartze Taldearen jarduna AHIZERen Ekintza Planarekin duen lotura eta alde bien arteko elkarlana.
- Eratu den Jarraipen Batzordean Inmigrazio Teknikariaren parte hartzea.
- Mankomunitateak urtero gauzatzen duen Gazterren egitasmoa, 9-15 urte bitarteko gaztetxoei begirakoa (eskolan eta familia giroan arazoak dituzten gaztetxoei zuzendua eta parte hartzen dutenen %70 gazte etorkinak dira).

1.3.- JARRAIPEN BATZORDEAREN ERAKETA

Euskararen normalizazioari eta ereduaren garapenari begira, etorkinen matrikulazioa kontuan hartzeko barietatea dugu. Horrek irakaskuntzan sortzen duen arazoa bultzatuta eta Euskara Zerbitzua ere kezkatuta, 2005ean Udal Eskola Kontseilua bilakatu zen bilgune gai hori aztertzeko horri loturiko ekimenak abian jartzeko (errefortzurako ikastaroak, Ekintza Plana, 2011n Eusliderrak). Urtero bi batzar izaten dira.

2012 urteari begira, Euskara Batzordeak Jarraipen Batzorde bat eratzea erabaki zuen etorri berrien gaineko hausnarketa egin eta "Gernika-Lumoko etorri berrien mapa" osatzeko (jatorria, bizilekua, adina, euren iritziak –guganakoak, ematen zaizkien zerbitzu publikoez, euskarari buruz-, aisia non eta zelan gauzatzen duten,...). Inkesta bat burutzea erabaki zen, emaitzen ezagupenetik egitasmoak egokitzeko datuak izatea helburu. Partaideak: Udal Euskaltegia, AEK euskaltegia, Inmigrazio Teknikaria, Hizkuntza Normalizaziorako Teknikaria eta Euskara Zinegotzia. Daborduko bost batzar izan ditu.

Aipatu inkestak ez du izan arrakasta handirik, 1.400 bidali eta 80 bat besterik ez genituelako jaso. Beraz, tentuz hartu behar ditugu datuak.

2. HELBURUAK

2014an ESEP (Euskara Sustatzeko Ekintza Plana) moldatu eta onartu egin da. Horren ildotik, 2014ko Kudeaketa Planean hurrengo helburuak landuko dira egitasmo honi dagokionean:

Helburu estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea.

Esparrua:

2. Euskalduntzea-Prestakuntza

Helburua:

2.1. Euskararen aldeko motibazioa eta euskararen ezagutza handitu herritarren artean.

Neurria:

2.1.1. SENSIBILIZAZIOA

Ekintza:

(*) 2.1.1.29. Gazte etorkinei buruzko diagnostikoa oinarri, 2011ko ekintza plana moldatu eta implementatu

Esparrua:

3. Irakaskuntza

Helburua:

3.2. Eskolaz kanpoko prestakuntza jardueretan euskararen erabilera areagotu.

Neurria:

3.2.2. ESKAINTZA SUSTATU

Ekintza:

(*) 3.2.2.14. DBHko ikasle etorkinei ikastaro bereziak eskaini, euskara ikasi eta sendotzeko

Helburu estrategikoa: Euskararen erabilera

6. Aisia

Helburua:

6.1. Aisialdi eskaintzan euskararen erabilera handitu.

Neurria:

6.1.4. LAGUNTZA EKONOMIKOA ETA TEKNIKOA ESKAINI

Ekintza:

(*) 6.1.4.14. Etorikin gazteen integrazioa lantzeko "Gazterren" egitasmoa lagundu eta aholkularitza eskaini

3.- AZPIEGITASMOAK ETA NOLA BURUTU DIREN

Premiazko egoerak bultzatuta, gazte etorkinen esparruan eragiteko 2006an abian jarri genuen ikasle etorkinen errefortzurako egitasmoa, presaka behar bada, euskaltegiekin eta irakaskuntza zentroekin elkarlanean. Gero etorri zen Gizarte Zerbitzuetarako Mankomunitateko Kale Hezitzaileekin ekiteko gogoia eta aukera ezin hobe: Gazterren egitasmoa.

2008an, gauzak apalago eta patxadaz hartzearen, hurrengo urteetarako ekinbideak argitu beharrean aurkitu izan ginenez, beste azpiegitasmo bat gauzatzeari ekin genion: Gazte etorkinei buruzko diagnostikoa burutzea 2009an, I. Ekintza Plana garatu zen 2010ean eta bosgarrenari ekin zaio 2014an.

2011n aurreikusi gabeko egitasmo bati eutsi genion, sarrera-idatzian aipatua: Eusliderrak egitasmoa (zentro bateko DBH-ko etapa osoan eragiteko hizkuntza ohiturak eta aurreiritziak lantzeko esperientzia pilotoa). Eusliderrak proiektua dela-eta esan behar dugu bi urteko ibilbidea ondoren Mertzede ikastetxea bera hasiko dela egitasmoaren garapenerako ardura hartzen, AHIZEren aholkularitzapean.

3.1.- GAZTE ETORKINEI BEGIRAKO EKINTZA PLANA

Abian ditugun azpiegitasmoei hobeto ekiteko eta ekintza-esparru berrietara jotzeko, hau da, esparru formalean ez ezik esparru ez-formalerako tratamendua zehaztearen, gazte etorkinen munduari buruz 2008an egindako diagnostikoa oinarri, Ekintza Plan bat garatzen da urtero. Hamabi urtetik hogeita lau urtera arteko gazte etorkinen unibertsoa langai, 3 azpitaldetan banatuta:

- A 12tik 15era artekoak
- B 16tik 19ra artekoak
- C 20tik 24ra artekoak

Honakoa, AHIZE-AEK hizkuntza aholkularitzarekin Udalak 2009an sinatu zuen hitzarmenaren jarraipena da eta 2014rako berriztatu egin da hitzarmena Ekintza Planaren garapena helburu (**ikus 1. eranskina**)

Euskararen erabilpena areagotzea dela-eta, AHIZE enpresak proposamen bat aurkeztu zion Gernika-Lumoko Udalarari 2011ko ekainean, “Eusliderrak” delako egitasmoa. Berau, Euskal Herriko Unibertsitateko Psikologia Fakultateak egindako ikerketetan oinarritua dugu, giza multzo berezietan aplikatu eta **hizkuntza ohituretan eragiteko metodologia** erabiliz.

Gernika-Lumoko Udaleko Euskara Zerbitzuak AHIZE enpresarekin hausnarketa egin ondoren, egokitzen jo zuen Berrizko Institutuan garatutako **esperientzia pilotuan oinarritu** eta Gernika-Lumon ere DBH mailan aplikatzea, Mertzede ikastetxeko **DBH-**

ko 3. mailan hain zuzen. Hautaketaren arrazoiak: ikastetxe txikia, gela oso bat lantzeko aukera eta maila bakoitzeko gela bakarra, B eredukoa eta ikasle etorkinen portzentajea ia %50koa zuena. Aurrekoak kontuan hartuta, egitasmoak eraginkortasun handia izan zezakeen erakunde osoan. Gainera, Mertzede ikastetxeko arduradunekin batzartu eta atseginez eutsi zioten aukera horri. Burutu zen, bada, lehenengo esperientzia hori eta, 2014an, horri jarraipena eman gura izan diogu.

Eusliderrak proiektua dela-eta esan behar dugu hiru urteko ibilbidea ondoren Mertzede ikastetxeak berak hartuko duela egitasmoaren garapenerako ardura neurri batean, AHIZEren aholkularitzapean.

3.2.- ERREFORTZURAKO IKASTARO BEREZIAK

2007-2008 ikasturterako, Udal Eskola Kontseiluak 2007ko irailaren 20an egindako bileran hausnartutakoa oinarri hartu zen erabakia ekarri behar gogora:

"...*Erabakia:*

- 1).- *Berbalagun egitasmoaren barruan, etorkinen atala eratu eta indartu, etorkin gazteak ahal den neurrian aintzat hartuta.*
- 2).- *Ikastaroei dagokienean:*
 - *Ikasturte osoan antolatu, trimestreka, eta bi talde eratu une bakoitzean:*
 - * *Oinarrizkoa edo zero maila.*
 - * *Hasiera maila.*
 - * *Ordutegia: arraltsalde (5:00etatik 7:00etara).*
 - * *Astean bi egunez.*
 - *Sasoi berezietan ikastaro bereziak eratzea; etorri berriak izan daitezkeen sasoietan batik bat (oporrak,...).*
 - *Hasiera ikastaroa modu egokian gaindituko lukeena, Berbalaguneko etorkinen atalera pasatzea.*
 - *Datuak jasotzeko epea: gaurtik aste beterako epean, zentroek datuak ematea (ikasle etorkinen fitxak).*

Udal Euskaltegiko ordezkariak dioenez, ikastaroen helburuak, ordu kopuruak eta abarrak, eskoletan zehaztu beharko lirateke. Euskaltegiek eurek ezin dezakete soluzioa eman, konponbidea aurkitzen lagundu baino, kontuan hartuta euskaltegien malgutasun falta eta baliabide urriak...."

Ordutik hona, errepikatu egin da esperientzia urtero eta Udal Eskola Kontseiluak egiten dituen batzarretan egiten da iragan ikasturteko hausnarketa eta berrirako (2013-2014) egokipena. Hona hemen 2013ko irailaren 16an:

“Gernikako AEKko ordezkariak egin du 2011-2012 ikasturteko ikastaroaren balorazioa:

- *Bi talde aritu izan dira; 15 ikasle “0” mailan emaitza onak izanik, eta “hobekuntza” mailan 11 ikasle.*
- *Parte-hartzeari dagokionean, gogotsu aritu izan ziren (“0” mailan 3 baja eta “hobekuntza” mailan 2 ikaslek izan dute jarrera txarra).*
- *Aurreko ikasturtean bezala, emaitzei eta helburuei dagokionean, lorpenak hobekuntza mailan (11 ikasleetatik batek 5, 3k 4 puntu eta beste 3k 3 puntu) hasiera mailan baino (15etik batek 4 puntu eta 8k 3 puntu).*
- *GUGAZTE proiektuarekiko loturaren berri eman du, ikastaroko ikasleak proiektu horretako ekintzetan partaide izan direlako (tailerrak).*
- *Ikasleen artean gehienak errumaniarrak dira, baina hainbat jatorritakoak izan dira (sahara, bolibia, txina, marroko).*

Euskara Zinegotziak azpimarratu du GUGAZTE proiektuaren inguruko bi deialdi egin diren arren, ez dutela erantzunik handirik izan eta denon inplikazioa beharko lukeela etorkin gazteei begirako egitasmo horrek jarraipena egiteko. Datorren urtarrilean beste batzar baterako deia egingo dela azaldu du.

Hausnarketa egin ondoren, hauxe erabaki da:

1).- Orain arteko eskemari eutsiko zaio (bi talde, hasiera maila eta hobekuntza maila).

2).- Zentroetako zerrendak jasotzeko epe muga: URRIAK 4. Ikasle bakoitzaren fitxa:

- *Izen-abizenak.*
- *Jatorria eta udalerrira noiz etorria.*
- *Ikasketa maila eta euskara maila (“0” edo “hobekuntza”)*
- *Kontaktorako eta jarraipenerako telefono zenbaki bat.*

2).- Egunak, bi astean, aurkezpen egunean finkatuko dira. Ordutegia: arratsaldeko 5:00etatik 6:30era. Ikastaroaren ordu kopurua: 60 ordu.

3).- Ikastaroa Mertzede ikastetxean garatuko da (bigarren urtea), 2009-11-05eko bilkuran erabakitakoari jarraituz. 2014-2015 ikasturtean San Fidel Ikastolari dagokio...”

*Beraz, 2007an finkaturiko ildoari jarraiki, hurrengo ikasturteetan ere bi ikastaro antolatu izan dira, bakoitzean bi talde izanik, oinarritzkoa edo zero maila (60 ordu) eta hasiera maila (60 ordu). Urtero egiten izan diren udako ikastaroak ezin izan dira burutu azken hiru urteetan, aurrekontu murrizketa bitarteko. Ikusi txostenak **II. eranskinean**.*

3.3.- KALE HEZITZAILEEN “GAZTERREN 2014”

Derrigorrezko jo genuen bere sasoiari GIZARTE Zerbitzuetako **Mankomunitatearekiko zubiak eraiki eta elkarlanari eustea**, eurak direlako etorkinekin lehenengo harremana dutenak eta eskaintzen zaizkien laguntza guztien arduradunak.

Beraz, **kale hezitzaileen zerbitzuarekin elkarlanari ekitea** adostu dugu, euren lanetan laguntzeko eta euskararen normalizazioari begira gure aholkularitza eta baliabideak eskaintzeko. Lan esparru interesgarria guretzat, tratatzen dituzten gazteak familia arazoak dituztenak izanik, eurentako erdiak etorkinak direlako. Integrazioa lantzeko hizkuntzarena lantzea behar-beharrezko jo dugu eta horregatik bideratu da diru laguntza berezi bat zerbitzu horrekin elkarlanean eratu eta gauzatu den “Gazterren 2013-2014” (Errenteria auzoan kokatuta dagoen lokalean aritzen direlako hartu dute izen hau) egitasmoa aurrera ateratzeko (ikus **III. Eranskinean** horri buruzko balantzea).

“**Gazterren 2014**” azpiegitasmoaren **xede taldea**, 2011koari jarraituz, 9-15 urte bitarteko gaztetxoei begirakoa izango da, gizarteratzeko arazoak (bai pertsonalak zein familiakoak bitarteko) dituztenentzat. Guztira 25 bat gaztek hartzen du parte eta horietatik erdiak, gutxi gora-behera, etorkinak izango dira.

Atal honetan aipamen berezia egin beharra dugu, egitasmo orokor honen baitan dauden azpi egitasmoen artean hezurramitu den koordinazio-gunea dela eta; Mankomunitateko **Gizarte Hezitzaileen Eskuartze Taldearen jarduna AHIZERen Ekintza Planarekin duen lotura** eta alde bien arteko elkarlana areagotzea izan dugu helburu 2014an.

3.4.- ERAGILEAK ETA BAKOITZAREN LANAK

- **Euskara Zerbitzua (ardura orokorrak):**
 - Egitasmoa eratu eta garapena koordinatzeko ardura nagusia (HNT1)
 - Batzarretarako deialdiak egin eta idazkaritza lanak bete.
 - Plan Estrategiko berria oinarri moldatutako 2014ko Kudeaketa Planean diru-baliabideak finkatu egitasmoa garatu ahal izateko.
 - Azpi egitasmoen garapenari jarraipena egiteko ardura nagusia.

- **Udal Eskola Kontseilua (errefortzurako ikastaro bereziak):**
 - Partaide udalerriko irakaskuntza zentro guztiak.
 - Inplikaturiko gainerako eragile guztien bilgunea.
 - Bertan erabaki dira egitasmoa garatzeko orientabide nagusiak.
 - Jarraipenaren eta emaitzen berri emateko bilgunea.

- **Berritzegunea (errefortzurako ikastaro bereziak):**
 - Udal Eskola Kontseiluko partaide berezia.
 - Matrikulazioaren gora-beheretako arduraduna, egitasmoarekin zerikusia duen neurrian.
 - Bere ardurapean dagoen ikasle etorkinen inguruko “Mintegia” izango da egitasmoari buruzko metodologiaren oinarriak finkatzeko bilgunea (euskaltegiak barru).

- **AEK Euskaltegia (errefortzurako ikastaro bereziak):**
 - Euskara Zerbitzuarekin estu-estu ekiten diote egitasmoaren zehaztasunak lantzeko.
 - Parte hartzea Berritzeguneko Mintegian metodologiaren inguruko zalantzak argitzeko.
 - Euren ardura da ikasle etorkinei eskaini zaizkien ikastaroetako ekintza alternatiboak eta programazioaren zehaztapenak egitea, Euskara Zerbitzuarekin elkarlanean.
 - Programazioa behin finkatuz gero, Udal Eskola Kontseiluan aurkeztea, behin-betiko onarpena izatearren.

- **AHIZE-AEK hizkuntza aholkularitza (Etorkin gazteak euskal mundura erakartzeko Ekintza Plana-2014):**
 - Udalarekin 2009an sinatutako hitzarmena bitarteko, 2014koa egokitu eta gauzatu da (I. eranskina).
 - AHIZE-ko teknikaria arduratu azpiegitasmo horren koordinazio eta garapenez.

- **Gizarte Zerbitzuetako mankomunitatea (Etorri berri gazteak euskal mundura erakartzeko Ekintza Plana / Gazterren 2013-2014):**
 - Kale hezitzaileen zerbitzua bitarteko, etorkinekin aisialdia euskaraz lantzearen egitasmoa (“Gazterren 2014”) burutzeko egitasmoaren ardura izan du.
 - Inmigratio Teknikariaren inplikazioa (Udal Eskola Kontseiluan eta Jarraipen Batzordean)

- **Jarraipen Batzordea** (Udal Euskaltegia, AEK euskaltegia, Inmigratio Teknikaria, Hizkuntza Normalizatorako Teknikaria-1 eta Euskara Zinegotzia) eratu zen duela bi urte Euskara Batzordearen aginduz, inkesta berezi bat egin eta adin desberdinetako etorri berrien pertzeptzioen eta jokabideen berri izateko, burutzen ditugun egitasmoekin asmatzen dugun jakitea helburu.

3.5.- BALIABIDEAK

- Giza baliabideak:

- Euskara Zerbitzuko lanak **HNT I** Teknikariak beteko ditu.
- **Berritzegunearen aldetik**, matrikulazioaren jarraipenerako ardura duen Teknikaria eta Euskara Teknikaria (Berritzeguneak ikasle etorkinen ingurukoa aztertzeko daukan mintegia berak zuzenduko du).
- **Euskaltegietako zuzendariak** (2), egitasmoa eratu eta jarraipenerako ardura izan dutenak, eta irakasleak/dinamizatzaileak (2), programatutakoa garatzeko arduradunak berauek.
- **Gizarte zerbitzuetako mankomunitatekoak:** Inmigratio Teknikaria eta 2 kale hezitzaile.
- **AHIZE-AEK-k garatuko dituenak:**
 - Ekintza plana koordinatu eta garatzeko teknikaria (astean 8 orduz arituko da). Koordinazio bilerak.
 - Ekintza planean aintzat hartuko da “Eusliderrak” proiektuaren garapenerako aholkularitza: garapenaz arduratu den teknikaria eta AHIZE aholkularitzako teknikaria (laguntza tekniko).

- Diru eta material baliabideak, Euskara Zerbitzuarenak:

- 2014ko Kudeaketa Planean aurreikusitako partida bereziak egitasmoan aintzat hartutako azpiegitasmoak garatzeko (Ekintza plana-GU-GAZTE, errefortzurako ikastaroa, Gazterren egitasmoa, Eusklider egitasmoa).
- Materialak eta lokalak lortzeko gestioak egiteko ardura izan du.

3.6.- KRONOGRAMA

Azpiegitasmoak	Urtean zeharreko garapena											
Ikastaro bereziak	AZA ABEN	URT	OTS	MAR	API	MAI	EKA	UZT	IRAI	URR	AZA	ABEN
Batzarrak Esk. Konts. Eta euskaltegiak (jarraipena)												
Metodologia eta programazioa landu (Euskalt. / Berritzegunea)												
Ikastaldeak eratu												
Ikastaroak eman												
Gazterren 2013-2014	AZA ABEN	URT	OTS	MAR	API	MAI	EKA	UZT	IRAI	URR	AZA	ABEN
Kale hezitzaileen taldeak dinamizatzea (asteroko ekintzak eta hamabosterik behingo irteera)												
Gazteak erakartzeko Ekintza Plana	AZA ABEN	URT	OTS	MAR	API	MAI	EKA	UZT	IRAI	URR	AZA	ABEN
Koord / Antol / Hausn Ekintza plana / Eusliderrak												
Tailerrak (antzerkia)												
Hitzaldiak / Foroak												
Jai ospakizunak												
Asteburuetakako barnet												
Irteerak												
Berbalagun (talde pilotua)												
Inmigrazio Plana eta Gazte Planarekiko uztark/ koordinazioa												
Matrikulazioaren jarraipena												
Eusliderrak aholkularitza (Mertzedek ikast.)												

4.- BALORAZIO KUANTITABOA ETA KUALITATIBOA

Balorazioa kuantitatiboa

- **Gazte etorkinen diagnostikorako prozesua** betetzerakoan 23 eragilek hartu zuten parte. Horietatik, garrantzitsuenak partaide dira jarraipen bileretan (Inmigrazio teknikaria, Mertzede ikastetxea,...)

Ekintza Planaren xede taldea, gutxi gora-behera, 230 etorkin gazteena da eta, eragileen inplikazioa bitarteko, 2014ko Ekintza planean partaide izan dira 30 gazte etorkin, xede taldearen % 13,04. Parte hartzeko kanalak hobetu beharra daukagu.

- **“Gazterren 2014” azpiegitasmoaren xede taldea** 8-12 urte bitarteko gaztetxoena da (tarte horretan sartzen diren gazte etorkin guztiak 80 dira, gutxi gora-behera), baina kontuan hartuz programa hori Gizarte Zerbitzuetako udal elkargotik abiatzen dela familia arazoak (eskolako asistentzia arazoak,...) dituzten gaztetxoei zuzenduta, xede taldea asko murriztu behar dugu. 2014an 16 gazte etorkin integratu dira programa honetan, guztira 26 gaztetxo izanik. Hona hemen datu zehatzak:

	GUZTIRA	BERTOKOAK	ETORKINAK
PARTAIDEAK	26	10	16
MUTILAK	12	6	6
NEKAK	16	4	10

JATORRIA	KOPURUA
ERRUMANIA	8
BOLIVIA	3
JAPON	2
BRASIL	1
PARAGUAI	1
MARRUECOS	1
GUZTIRA	16

- **Ikasle etorkinei errefortzurako ikastaroak.** Ikastaroetarako xede taldea 70 ikaslekoa izan da, DBHn matrikulatuta dauden ikasle etorkinak, eta ikasturteko ikastaroetan 24 ikaslek hartu dute parte. Beraz, parte hartu du xede taldearen % 34,28ak.

- **Eusliderrak egitasmoa.** Xede taldea Mertzede ikastetxeko DBHko 3. mailako ikaslekoa izan da eta ikasle guztiak borondatez sartu dira horretan. Beraz, maila kuantitatiboan bete dira aurreikuspenak (datu gehiago daude **V. Eranskinean**).

Balorazioa kualitatiboa

Gazte etorkinei begirako Ekintza Planaren kasuan, xede taldea 230 gazteena izanik, eragileen inplikazioa bitarteko eurak jakitun jartzeko ahalegin berezia egin da. Partaide kopurua, ostera, %13,04 baina partaide kopurua ritsi ahal izan dugu eta eratu den Plan Estrategikoaren eraginkortasuna ere horren araberakoa izan da.

“Gazterren 2012” egitasmoa. Guk hemen jaso dezakegun datu baikorra da lantaldean integratutakoetatik batek ere ez duela baja hartu programatik; gaztearen integrazioa bideratuta dagoenean, bai kuadrila baten bitartez edota kultur zein kirol elkarteren baten jarduerarekin bat egiten dutelako, hezitzaileek eurek ematen diote beta programari uzteko.

Prozesu horretan hizkuntza irizpideak landu direla jakinda, integrazioa euskaraz egin dadin lehenengo pausua emateko oinarriak finkatu direla esan dezakegu.

Ikasle etorkinei errefortzurako ikastaroak. AEK euskaltegiak emandako txostenetatik emaitza positiboak atera ditugu, euskara maila hobetzeko helburua neurri handi batean lortu delako (27 ikasleetatik, 13k guztiz lortu dute helburua -%48- erdizka 4k -%15- eta ez dute lortu 10ek -%37-), nahiz eta aurreko urteetako emaitzak baino zerbait apalagoak izan.

Eusliderrak egitasmoa. Dinamizazioari ekin eta hasiera eta amaierako egoerak neurtuta, **emaitza oso positiboak izan dira:**

	ERABILERA (1etik 6ra)			
Galdetegia	1.- Euskara ikasleen arteko harreman-hizkuntza da	2.- Zuk euskara erabiltzen duzu ikaskideekin	3.- Ikaskideek zurekin euskara erabiltzen dute	4.- Ikaskideek haien artean euskara erabiltzen dute
HASIERA	3,8	3,2	3,53	3,46
AMAIERA	4,2	4,4	4,93	4,53
ALDEA	0,4	1,2	1,4	1,07

Aurrera begirako proposamena

Ikasle etorkinei errefortzua eskaintzeko ikastaroei dagokienean, asko estimatzen da ikastetxeetan, baina murriztu egin da ikasle kopurua. Agian, heziketa prozesuan integratzen diren ikasleak gero eta gutxiago dira adinean sartuak eta txiki-txikitatik hasitakoak hizkuntza bereganatuta dute DBH mailara iritsi orduko. Beraz, beharrezana gutxituz joan den arren, mantendu egin behar da eskaintza behar den neurrian.

Esan beharra dago **Gu-gazte** Ekintza Planaren bosgarren urtea dela, gazte etorkinak euskararen mundura erakartzea helburu. Gero eta argiago daukagu aipatu Gu-gazte programa aisialdiari loturiko beste programekin hobeto uztartu behar dela:

- **Gazterren** programatik Gu-gazte programara pasatzeko zubiak landu.
- Gu-gazte programa eta Gaztelekuko ikastaroen programa uztartu.
- Urte osoko gazte-programa (batik bat “Gaztelekuko zapatuak” egitasmoa) eta Gu-gazte programa harremanetan jarri, hemendik harako bidea egiteko protokoloak landuz.

Eusliderrak egitasmoari dagokionean, giza multzoetako hizkuntza ohituretan eragiteko beste esparruetan erabiltzeko tresna oso baliagarria dela ikusten dugu. Diru baliabideen arabera, aztertu egingo da zein esparrutan erabili metodologia hori.

5.- AURREKONTUA

Gastuak

Ikasturtean zehar errefortzurako ikastaroak (AEK euskaltegia)	4.975,00
Gizarte Zerbitzuetako Mankomunitatearen egitasmoari dirulaguntza (“Gazterren 2014” azpiegitasmoa, kale hezitzaileen taldeetako etorkinei begirakoa)	1.000
Gazte etorkinei buruzko Ekintza Plana 2014(Ahize-AEK aholkularitza): Koordinaziorako teknikaria (10.350 €)	7.110
Ekintza Plana garatzeko antolakuntza gastuak	1.055
Eusliderrak egitasmoa (AHIZE – hitzarmena)	1.995
GUZTIRA	16.135

Diru sarrerak

Bizkaiko Foru Aldundiaren diru laguntza	2.036,87
Eusko Jaurlaritzaren diru laguntza	1.228,00
Diru sarrerak guztira	3.264,87

Defizita

Gastuak	16.135,00
Diru sarrerak	3.264,87
Defizita guztira	12.870,13

Gernika-Lumon, 2014ko abenduan.

Esperanza Uriarte Erdaide
EUSKARA ARLOKO ZINEGOTZIA

Bittor Zarrabeitia Bengoa
HIZKUNTZA NORMALIZAZIORAKO TEK.

gernika-lumoko
euskara zerbitzua

I. ERANSKINA: AHIZErekin hitzarmena (Ekintza Plana 2014) eta memoria

gernika-lumoko
euskara zerbitzua

II. ERANSKINA: Gernikako AEKren txostenak (ikastaro bereziak)

gernika-lumoko
euskara zerbitzua

III. ERANSKINA: GAZTERREN 2012-2013 (urteko txostena)

IV. ERANSKINA: AHIZE-rekin hitzarmena (“Eusliderrak” egitasmoa)

V. ERANSKKINA: Eusliderrak egitasmoaren balorazio-txostena

